

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت ترویج و نظام بهره برداری

**دستورالعمل اجرایی ساماندهی
واگذاری خدمات ترویجی و فنی
کشاورزی به بخش غیر دولتی**

دفتر برنامه ریزی و هماهنگی ترویج
مرداد ۱۳۸۴

مقدمه:

به استناد ماده (۲) آیین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (تصویب نامه شماره ۳۱۴۲۶/ت ۲۶۹۷۷ هـ مورخ ۱۳۸۱/۷/۱ هیات وزیران با اصلاحات بعدی) معاونت ترویج و نظام بهره برداری وزارت جهاد کشاورزی و واحدهای ترویج در استانها مجازند اجرای تمام یا قسمتی از خدمات ترویجی و آموزشهای فنی و حرفه ای بهره برداران بخش کشاورزی در واحدهای تولیدی نظیر مزارع، باغات، گلخانه ها، دامداری ها، گاوداری ها، مرغداری ها و عرصه های منابع طبیعی، صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی، شیلات و پرورش آبزیان را با

استفاده از روشهای ذکر شده در آئین نامه اجرایی
مذکور به بخش غیر دولتی واگذار نمایند.

برای نیل به اهداف این دستورالعمل معاونت ترویج
ونظام بهره برداری وزارت جهاد کشاورزی و واحدهای
ترویج در استانها می توانند ارائه خدمات ترویجی
وآموزشهای فنی و حرفه ای را از طریق اشخاص
حقیقی یا حقوقی غیر دولتی که در زمینه های
کشاورزی ، منابع طبیعی و دامپزشکی ورشته های
مرتبط فعالیت می نمایند، به انجام رسانند.

ماده ۱: تعاریف

۱-۱- سازمانهای نظام : به سازمان نظام مهندسی
کشاورزی و منابع طبیعی و سازمان نظام دامپزشکی
کشوربه اختصارسازمانهای نظام اطلاق می شود.

۲-۱- کشاورزی: بهره برداری از آب ، زمین و سایر عوامل تولید به منظور تولید محصولات گیاهی و دامی از قبیل : زراعت ، باغبانی ، شیلات و آبزیان ، دامپروری ، مرتعداری ، جنگلداری ، آبخیزداری ، منابع طبیعی و محیط زیست و بیابان زدایی می باشد .

۳-۱- ترویج: نوعی آموزش غیررسمی است که با استفاده از ابزار ارتباط ، از طریق یک نهاد یا سازمان برای ایجاد تغییرات داوطلبانه رفتاری به منظور دستیابی به منافع جمعی و گروهی و اجتماعی بنا می شود .

۴-۱- خدمات ترویجی: به مجموعه فعالیتهایی که در حوزه وظایف نظام ترویج کشاورزی می باشد اطلاق می گردد.

۵-۱- هیات امناء: عبارت است از هیات امناء موضوع بند(و) ماده (۱) آیین نامه اجرایی ماده (۸۸)

۶-۱- ستاد: ستاد اجرایی ماده(۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت در وزارت جهاد کشاورزی در این دستورالعمل به اختصار ستاد نامیده می شود.

ماده ۲: اهداف

- ۱- فراهم نمودن بستر مناسب جهت استفاده از خدمات ترویجی و فنی غیر دولتی
- ۲- واگذاری فعالیتهای تصدی گری حوزه ترویج و آموزش فنی و حرفه ای بهره برداران کشاورزی به بخش غیر دولتی

ماده ۳: وظایف قابل واگذاری به بخش غیر

دولتی

- ۱- برگزاری دوره های ترویجی کوتاه مدت و میان مدت در زمینه روشهای جدید کاشت، داشت و برداشت محصولات زراعی و باغی و نیز تولیدات دامی ، منابع طبیعی ، شیلات و آبزیان ، صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی ، خدمات بهداشت دام و مکانیزاسیون

- ۲- تهیه ، تولید و توزیع نشریات و رسانه های ترویجی و سیستمهای فن آوری اطلاعات
- ۳- زمینه سازی ایجاد و سازماندهی تشکلهای غیر دولتی
- ۴- اجرای برنامه های انتقال یافته های تحقیقاتی
- ۵- برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه های ترویجی
- ۶- ایجاد مزارع نمایشی و الگویی
- ۷- مجموعه وظایف تصدی گری مرتبط با ارائه خدمات ترویجی و آموزشی مندرج در شرح وظایف معاونت ترویج و نظام بهره برداری

ماده ۴: روش اجرا

۱- وظایف موضوع ماده (۳) این دستورالعمل در چارچوب آئین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت از طریق روشهای چهار گانه زیر به انجام می رسد:

- الف - خرید خدمات از بخش غیر دولتی
- ب - مشارکت با بخش غیر دولتی
- ج - واگذاری مدیریت به بخش غیردولتی

د- واگذاری به روش اجاره

تبصره (۱): واگذاری بر اساس روشهای فوق موکول به داشتن پروانه فعالیت و اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی از طرف سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ، سازمانهای نظام و حسب مورد سایر دستگاه های ذیربط می باشد.

تبصره (۲): تامین اعتبار موارد قابل واگذاری از محل اعتبارات مصوب واحدهای سازمانی وزارتخانه با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و اقتصادی انجام می پذیرد.

۲- معاونت ترویج و نظام بهره برداری و واحدهای ترویج استانی موظفند، با همکاری واحدهای اجرایی ذیربط میزان فعالیتهای کمی سالانه ،حجم عملیات قابل واگذاری، شرح خدمات ، استانداردهای فنی و شاخص های فعالیت و خدمات مورد نظر را تعیین ، تعریف و پس از تصویب ستاد ابلاغ نمایند .

۳- پس از تعیین میزان فعالیتهای کمی و تامین اعتبارات لازم ، معاونت ترویج و نظام بهره برداری و واحدهای ترویج استانی موظفند نسبت به اطلاع رسانی

صحیح و شفاف درخصوص فعالیتهای قابل واگذاری بر حسب اولویت و براساس تعرفه های مصوب اقدام نمایند تا با ایجاد فضایی مناسب و برابر، امکان رقابت بین کلیه اشخاص فراهم گردد .

ماده ۵ : شرایط لازم برای اشخاص حقیقی

و حقوقی جهت انجام خدمات فنی و ترویجی

- شرایط اشخاص حقیقی و حقوقی جهت انجام خدمات فنی و ترویجی به شرح زیر است:

الف : اشخاص حقیقی:

۱- داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر در یکی از رشته های مرتبط با بخش کشاورزی

۲- داشتن کارت پایان خدمت سربازی یا معافیت قانونی دائم

۳- داشتن پروانه اشتغال ، گواهی احراز صلاحیت ورتبه بندی از سازمانهای نظام یا از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و اخذ تاییدیه از سایر مراجع ذیربط (حسب مورد)

۴- دارا بودن مهارت و توانایی های لازم در ارائه خدمات و فعالیت های ترویجی از طریق برگزاری آزمون

تبصره (۱): ضوابط برگزاری آزمون توسط معاونت ترویج و نظام بهره برداری تدوین و ابلاغ خواهد شد.
تبصره (۲): ضوابط استفاده از خدمات فنی و ترویجی خبرگان و مددکاران محلی ترویج در استانها و شهرستانها پس از تصویب در ستاد توسط معاونت ترویج و نظام بهره برداری تهیه و ابلاغ خواهد شد.

ب- اشخاص حقوقی:

۱- داشتن پروانه اشتغال، گواهی احراز صلاحیت و رتبه بندی از سازمانهای نظام ، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و اخذ تاییدیه از سایر مراجع ذیربط (حسب مورد)

۲- داشتن شرایط لازم برای انجام فعالیت های ترویجی بر اساس اساسنامه (موضوع فعالیت اشخاص حقوقی در اساسنامه مرتبط با ارائه خدمات فنی و ترویجی مربوط باشد).

۳-ارائه آگهی آخرین تغییرات اشخاص حقوقی در روزنامه رسمی کشور

تبصره: اولویت واگذاری وظایف و خدمات موضوع این دستورالعمل با اشخاص حقوقی می باشد.

ماده ۶: تعرفه ها

کمیته کارشناسی چهار نفره با عضویت نمایندگان معاونت ترویج و نظام بهره برداری، معاونت یا دستگاه های اجرایی ذیربط، سازمانهای نظام و نماینده ستاد تشکیل و وظیفه تهیه، تدوین و پیشنهاد تعرفه های ارائه خدمات ترویجی و فنی رابه ستادبرای تصویب عهده دار می باشند .

تبصره(۱): کمیته مذکور موظف است ظرف مدت دوماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل نسبت به تدوین و پیشنهاد تعرفه های ارائه خدمات ترویجی و فنی اقدام نماید. پس از تصویب تعرفه هادر ستاد، موضوع جهت اجرا به استانها ابلاغ خواهدشد.

تبصره (۲): در مواردی که ضابطه قانونی مشخص وجود ندارد، تعرفه ارائه خدمات با پیشنهاد وزیر جهاد کشاورزی به تصویب شورای اقتصاد می رسد.

ماده ۷: آموزش و کارورزی

۱- سازمانهای نظام به استناد بند (۴) ماده (۴) قانون تاسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی تدابیر و اقدامات لازم را در خصوص بازآموزی ، نوآموزی و کارورزی ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی پیش بینی و اجرا می نمایند .

تبصره (۱) : سرفصل ها و محتوای دوره های باز آموزی ، نوآموزی و کارورزی در کمیته ای متشکل از نمایندگان سازمانهای نظام ، معاونت ترویج و نظام بهره برداری ، سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی ، معاونتها و سازمانهای اجرایی ذیربط (برحسب موضوع) تعیین می گردد .

تبصره (۲): وزارت جهاد کشاورزی در صورت صلاح دید و تفاهم با سازمانهای نظام ، به منظور

تخصصی شدن بخش می تواند با استفاده از اعتبارات پیش بینی شده در قوانین بودجه سنواتی بخشی از هزینه های باز آموزی، نوآموزی و کارورزی را تامین نماید.

۲- ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی موظفند به منظور کسب دانش و مهارت های نوین فنی در برنامه های کارورزی حضور یابند و از شیوه هایی همچون شبکه های اطلاع رسانی، دریافت نشریات فنی و تخصصی، حضور در تور های مطالعاتی بهره مند شوند.

ماده ۸: الزامات

۱- ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی در راستای فعالیتهای خود ملزم به رعایت اصول، قوانین و مقررات زیست محیطی و کشاورزی پایدار می باشند.

۲- ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی موظف به رعایت قوانین و مقررات جاری کشور بویژه کار وامور

اجتماعی، منع مداخله کارمندان در معاملات دولتی و مقررات صنفی می باشند.

۳- ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی موظف به رعایت شرایط واگذاری، رعایت شاخص ها و استانداردها، قوانین و دستورالعمل مربوطه از ابعاد کمی و کیفی و نیز در چارچوب زمانی و مکانی تعیین شده می باشند.

۴- ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی موظف به اجرا و رعایت صحیح تعرفه های مصوب می باشند.

ماده ۹: ایجاد انگیزه و پشتیبانی ها

۱- به منظور تشویق و ایجاد رقابت بین ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی، وزارت جهاد کشاورزی با همکاری سازمانهای نظام نسبت به شناسایی و معرفی اشخاص حقیقی و حقوقی نمونه ارائه کننده خدمات ترویجی و فنی اقدام خواهد نمود.

۲- به منظور تقویت و ارتقاء توانمندی های ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی درخصوص دانش

و مهارت‌های نوین، معاونت ترویج و نظام بهره برداری با همکاری و مشارکت سایر معاونت‌های وزارت متبوع نسبت به زمینه سازی و فراهم ساختن فرصت‌های مطالعاتی، بازدیدهای داخلی و خارجی و سایر روشهای آموزشی اقدام خواهد نمود.

۳- وزارت جهاد کشاورزی و واحدهای اجرایی ذیربط به منظور حمایت از ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی، می‌توانند به استناد ماده (۱) آیین نامه اجرایی ماده (۸۸) (مشارکت با بخش غیر دولتی) مراکز و واحدهای آموزشی و ترویجی متعلق به وزارت متبوع را که در حال بهره برداری یا آماده بهره برداری و یا نیمه تمام است را براساس شرایط مندرج در قانون و آیین نامه اجرایی مربوطه در قالب قرارداد اجاره در اختیار اشخاص حقیقی یا حقوقی برای فعالیتهای ترویجی و فنی قرار دهند.

۴- به استناد ماده (۵) آیین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، تسهیلات پیش

بینی شده برای بخش غیر دولتی به منظور استفاده از روشهای این دستورالعمل عبارتند از :

۱-۴- پرداخت بخشی از هزینه سرانه دولتی به اشخاص طرف قرارداد در ازای انجام خدمات مشخص و براساس قراردادهای منعقد

۲-۴- تامین مابه التفاوت کارمزد بانکی تسهیلات اعطایی از محل اعتبارات پیش بینی شده و اعتبارات فصل مربوطه در بودجه دستگاه واگذار کننده

۳-۴- واگذاری زمین و ارائه خدمات زیربنایی با نرخ کارشناسی جهت مشارکت با دولت در ارائه خدمات

۴-۴- اختصاص بخشی از بودجه عمرانی که براساس ماده (۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت تحت عنوان وجوه اداره شده در قوانین برنامه بودجه منظور شده، برای ارائه انواع تسهیلات از جمله قرض الحسنه

۵- به منظور شکل گیری، ارائه و اجرای راهکارهای متنوع خدمات ترویجی و فنی در کشور، وزارت جهاد

کشاورزی تمهیدات ، مشوق ها و قوانینی را تهیه ، تدوین و پیشنهاد نماید که براساس آن انگیزه لازم در بخش غیردولتی برای عرضه فناوری نوین به بهره برداران بخش کشاورزی فراهم شود .

ماده ۱۰: نظارت و ارزشیابی

۱- نظارت بر حسن اجرا و ارائه خدمات ترویجی و فنی توسط معاونت ترویج و نظام بهره برداری و حسب مورد توسط هیات امنای صورت می گیرد.

تبصره: در صورتیکه ارائه خدمات ترویجی و فنی توسط هیات امنای صورت پذیرد، وظیفه نظارت بر حسن اجرا و ارائه خدمات ترویجی و فنی صرفاً بر عهده معاونت ترویج و نظام بهره برداری می باشد.

۲- نتایج نظارت و ارزشیابی عملکرد ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی در ادامه یا توقف فعالیت آنها موثر خواهد بود .

ماده ۱۱: تخلفات

رسیدگی به تخلفات ارائه کنندگان خدمات ترویجی و فنی از شرایط واگذاری به ویژه الزامات موضوع ماده (۸) این دستورالعمل بر عهده ستاد می باشد. رسیدگی در ستاد مانع از رسیدگی هیاتهای انتظامی سازمانهای نظام از حیث تخلف صنفی و حرفه ای به استناد قوانین و مقررات آنها نمی باشد. در صورتی که تخلفات جنبه جرایم عمومی داشته باشد مراتب از طریق دستگاه قضایی پیگیری خواهد شد.

ماده ۱۲: مسؤل حسن اجرای مفاد این دستورالعمل

معاونت ترویج و نظام بهره برداری و واحدهای ترویج استانی می باشند.

ماده ۱۳: دستورالعمل در (۱۳) ماده، (۴۳) بند و (۹)

تبصره تنظیم گردیده و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد..